

አዋጅ ቁጥር ___/2012

የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ

የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ዓይነት እንደገና በመፈተሽ በትክክል የቅንጦት ዕቃዎች ናቸው በሚባሉ፣ የነብረተሰቡን ጤና በሚጎዱ እና የማህበራዊ ችግር በሚያስከትሉ እንዲሁም መሠረታዊ በመሆናቸው ምክንያት የገበያ ተፈላጊነታቸው በማይቀንስ ዕቃዎች እና አገልግሎቶች ላይ እንዲጣል ማድረግ በማስፈለጉ፣

በማምረቻ ወጪ ላይ ሲሰላ የነበረው የኤክሳይዝ ታክስ በፋብሪካ የመሸጫ ዋጋ እንዲተካ መደረጉ ታክስ ከፋዮች ሊከፍሉት በሚገባ ታክስ ተገማችነት ረገድ ሲያጋጥማቸው የነበረውን ችግር የሚያቃልል መሆኑ ስለታመነበት፣

በሥራ ላይ የነበረው የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ባሉበት ጉድለቶች ምክንያት የኤክሳይዝ ታክስን በትክክል በመሰብሰብ ረገድ ያጋጠመውን ችግር መቅረፍ የሚያስችል አዋጅ ማውጣት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፣

በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ 55(1) እና (11) መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

**ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ**

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ቁጥር ___/2012” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፣

- 1/ “አውሮፕላን” ማለት ሰዎችን ወይም ዕቃዎችን በአየር የሚያጓጉዝ ማናቸውም ዓይነት ማንጓዣ ነው፡፡
- 2/ “ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል የሚደረግ ግብይት” ማለት በሁለት ሰዎች መካከል በትክክለኛ የገበያ ዋጋ የሚደረግ ግብይት ነው፡፡
- 3/ “ለሰው አገልግሎት የማይውል” ማለት በመጠጥነት ለሰዎች አገልግሎት እንዳይውል ተደርጎ የተሠራ ነው፡፡

- 4/ “የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ” ማለት አልኮል ለማምረት ፈቃድ የተሰጠው ፋብሪካ ነው።
- 5/ “የጉምሩክ ቀረጥ” ማለት በገቢ ዕቃዎች ላይ የተጣለ የጉምሩክ ቀረጥ፣ ሱር ታክስ ወይም ሌላ ተመሳሳይ ቀረጥ ነው።
- 6/ “የተፈቀደለት የዕቃ መጋዘን” ማለት የታክስ ባለሥልጣን በሚፈቅደው መሠረት የሚጠበቅና የኤክሳይዝ ታክስ ያልተከፈለበት ዕቃ የሚቀመጥበት ቤት ወይም ሥፍራ ነው።
- 7/ “የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት/የተጣለበት ዕቃ” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 ክፍል 1 የተዘረዘሩ ዕቃዎች ናቸው።
- 8/ “የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት/የተጣለበት አገልግሎት” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 ክፍል 2 የተዘረዘሩት አገልግሎቶች ናቸው።
- 9/ “የኤክሳይዝ ታክስ” ማለት በዚህ አዋጅ የተጣለው ታክስ ነው።
- 10/ “ከታክሱ ነፃ የሆኑ ዕቃዎች” ማለት ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 2 የተመለከቱ ዕቃዎች ናቸው።
- 11/ “ወደ ውጭ አገር መላክ” ማለት አንድን ዕቃ ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ አገር ወይም የኤክስፖርት ምርቶች ወደሚመረቱበት ዞን መላክ ነው።
- 12/ “የኤክስፖርት ምርቶች የሚመረቱበት ዞን” ማለት ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ምርቶች የሚመረቱበት በኢንቨስትመንት ቦርድ የሚሰየም ዞን ነው።
- 13/ “ፋብሪካ” ማለት ፈቃድ የተሰጠው አምራች የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሚያመርትበት ወይም የሚያከማችበት ሥፍራ ሲሆን፣ ኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ለተጠቃሚው ኅብረተሰብ ለገበያ የሚቀርቡበትን ማናቸውንም የአምራቹን የሥራ ቦታ አይጨምርም።
- 14/ “ወደአገር ማስገባት” ማለት ዕቃዎችን ከውጪ አገር እና የኤክስፖርት ምርቶች ከሚመረቱበት ዞን ወደ ኢትዮጵያ ማስገባት ወይም እንዲገቡ ማድረግ ነው።
- 15/ “አስመጪ” ማለት ማናቸውም ወደአገር የሚገቡ ዕቃዎች ባለቤት የሆነ ሰው ወይም ዕቃዎቹ በይዘታው ሥር የሚገኝ ሰው ወይም በዕቃዎቹ ላይ ጥቅም ያለው ሰው ነው።
- 16/ “የኤክሳይዝ ቱምብር” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ዕቃ የኤክሳይዝ ታክስ የተከፈለበት መሆኑን ለማረጋገጥ የሚለጠፍ ምልክት ነው።

17/ “ዓለምዐቀፍ ትራፊክ” ማለት አውሮፕላንን በሚመለከት በኢትዮጵያ ውስጥ ከአንድ ቦታ ወደሌላ የሚደረገውን በረራ ሳይጨምር አውሮፕላኑን ለአየር በረራ ጥቅም ላይ ማዋል ነው።

18/ “ፈቃድ” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን አገልግሎቶች በሚመለከት የምዝገባ የምስክር ወረቀት ሲሆን፤ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች በሚመለከት እነዚህን ዕቃዎች ለማምረት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 17 መሠረት የሚሰጥ ፈቃድ ነው።

19/ “ፈቃድ የተሰጠው የአልኮል አምራች” ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 17 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው አልኮል የሚያመርት ሰው ነው።

20/ “የተፈቀደለት አምራች” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሚያመርት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 17 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ነው።

21/ “ማምረት” ማለት፡-

- ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማምረት፤
- ለ) የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች በማምረት ሂደት ማናቸውንም ግብአት ወይም በከፊል የተጠናቀቀ ምርት ማምረት ወይም
- ሐ) አልኮልን ማጣራት፤ ማሻሻል፤ ለሚፈለገው አገልግሎት ማዘጋጀት፤ ለሰው አገልግሎት እንዳይውል ማድረግን ይጨምራል።

22/ “ማሻሻል” ማለት የአልኮል መጠጦችን ከሚያመርት ፋብሪካ የአልኮል መጠጥን በመረከብ እንደገና ማጣራት ወይም ልዩ ጣዕም እንዲታከልበት ማድረግ ነው።

23/ “የአልኮል መጠጥ” ማለት ማንኛውም የአልኮል ይዘቱ ከዜሮ ነጥብ አምስት በመቶ (0.5%) በላይ የሆነ የመጠጥ ዓይነት ነው።

24/ “የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያ” ማለት ከኢትዮጵያ ባህላዊ ዕቃዎች ውጪ አልኮልን ለማምረት የሚያገለግል መሣሪያ ሲሆን፤ የዚህን መሣሪያ አካላት ይጨምራል።

25/ “ለአውሮፕላን መንገደኞች የሚውል ዕቃ” ማለት በአውሮፕላን የሚጓዙ መንገደኞች እንዲጠቀሙበት ወይም ለፍጆታ እንዲያውሉት በዓለም ዐቀፍ ትራፊክ ላይ የሚገኝ አውሮፕላን ውስጥ የተጫነ ዕቃ ሲሆን፤ በአውሮፕላን ውስጥ ለመንገደኞች የሚሸጥን ዕቃ ይጨምራል።

- 26/ “ወደአገር ገቡ የሚባልበት ጊዜ” የሚለው ሀገር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።
- 27/ “የተጨማሪ እሴት ታክስ” ማለት በተጨማሪ እሴት ታክስ አዋጅ ቁጥር 285/1994 የተጣለው ታክስ ነው።
- 28/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ሰው ነው።
- 29/ “የታክስ ባለሥልጣን” ማለት የገቢዎች ሚኒስቴር እንዲሁም የየክልሉ እና የከተማ አስተዳደሮች የገቢ ሰብሳቢ አካላት ናቸው።
- 30/ “ሚኒስቴር” እና “ሚኒስትር” ማለት እንደቅደም ተከተሉ የገንዘብ ሚኒስቴር እና የገንዘብ ሚኒስትር ነው።
- 31/ “አዋጅ” ማለት የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ነው።
- 32/ “የታክስ አስተዳደር አዋጅ” ማለት የታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 ነው።
- 33/ በታክስ አስተዳደር አዋጁ ለቃላትና ሐረጎች የተሰጠው ትርጉም በዚህ አዋጅ የተለየ ትርጉም ካልተሰጠው በስተቀር ለዚህ አዋጅም ተፈጻሚ ይሆናል።

3. ትክክለኛ የገበያ ዋጋ

- 1/ በአንድ የተወሰነ ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ነው የሚባለው በዚያን ጊዜ ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በተካሄደ የጅምላ ግብይት ዕቃው ወይም አገልግሎቱ ሊያስገኝ ይችላል ተብሎ የሚጠበቀው ዋጋ ነው።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት በአንድ የተወሰነ ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ማወቅ ያልተቻለ እንደሆነ በፌዴራል የታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 3 ድንጋጌ መሠረት የዕቃው ወይም የአገልግሎቱ ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ይወሰናል።

4. አገልግሎት ቀርባል ወይም ዕቃዎች ወደአገር ገብተዋል የሚባልበት ጊዜ

- 1/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ወደአገር ገቡ የሚባልበት ጊዜ ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ሊሆን ይችላል፡-
 - ሀ) ለአገር ውስጥ ፍጆታ የሚውሉ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ከጉምሩክ ወደቦች ሲወጡ፣ ወደአገር ውስጥ የደረቅ ወደቦች የሚጓዙ እና የጉምሩክ ፎርማሊቲን በደረቅ ወደብ የሚያጠናቅቁ ዕቃዎች የጉምሩክ ፎርማሊቲ በሚከናወንበት ጊዜ፣

- ለ) ወደአገር ከገቡ በኋላ ወደተፈቀደለት የጉምሩክ መጋዘን የሚጓጓዙ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች ለአገር ውስጥ ፍጆታ እንዲውሉ በተፈቀደለት የጉምሩክ መጋዘን የጉምሩክ ፎርማሊቲን ሲያጠናቅቁ፤
 - ሐ) የኤክስፖርት ምርቶች ከሚመረቱበት ዞን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ለአገር ውስጥ ፍጆታ እንዲውሉ በሚወጡበት ጊዜ፤
 - መ) በሌላ ማናቸውም ሁኔታ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወደኢትዮጵያ ሲገቡ፤
- 2/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለበት የአገልግሎት አቅርቦት ተከናወነ የሚባለው ከሚከተሉት በቀደመው ጊዜ ነው፡-
- ሀ) አገልግሎቱ በተሰጠበት ቀን፤
 - ለ) ለአገልግሎቱ የክፍያ መጠየቂያ ኢንቮይስ በተዘጋጀበት ቀን፤
 - ሐ) የአገልግሎቱ ክፍያ በሙሉ ወይም በከፊል በተከፈለበት ቀን፤

ምዕራፍ ሁለት
የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ

5. የኤክሳይዝ ታክስ ስለመጣል

- 1/ በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ ተብሎ የሚታወቅ ታክስ በሚከተሉት ላይ ተጥሏል፡-
- ሀ) በተፈቀደለት አምራች በኢትዮጵያ ውስጥ የሚመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፤
 - ለ) ወደኢትዮጵያ የሚገቡ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፤
 - ሐ) በተፈቀደለት አገልግሎት ሰጪ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚሰጡ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው አገልግሎቶች
- 2/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 በተደነገገው መሠረት ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩት ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በሠንጠረዥ በተመለከተው የማስከፊያ ልክ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልባቸዋል፡፡

6. የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ

ከዚህ በታች የተዘረዘሩት በዚህ አዋጅ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ አለባቸው፡-

- 1/ በኢትዮጵያ በሚመረቱ ዕቃዎች ላይ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ የተፈቀደለት አምራች፤
- 2/ ወደኢትዮጵያ በሚገቡ ዕቃዎች ላይ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ አስመጪው፤
- 3/ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚሰጡ አገልግሎቶች ላይ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ አገልግሎቱን ለመስጠት የተመዘገበው ሰው፤

7. የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ጊዜ

- 1/ የተፈቀደለት አምራች በኢትዮጵያ ውስጥ በሚያመርታቸው የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የተመረቱት ዕቃዎች ከአምራቹ ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ የኤክሳይዝ ታክሱን የመክፈል ግዴታ ይቋቋማል፡፡
- 2/ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም በተፈቀደለት አምራች ፋብሪካ ውስጥ ጥቅም ላይ የዋሉ ዕቃዎች ጥቅም ላይ በዋሉበት ጊዜ ከፋብሪካው እንደወጡ ይቆጠራል፡፡
- 3/ የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው አገልግሎቶች ላይ የተፈቀደለት ሰው የሚኖርበት የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ አገልግሎቱ በተሰጠበት ጊዜ ይቋቋማል፡፡
- 4/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ወደአገር የሚያስገባ አስመጪ በሚከተለው ጊዜ የኤክሳይዝ ታክሱን የመክፈል ግዴታ አለበት፡-
 - ሀ) ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ በልዩ ሁኔታ ካልፈቀደ በስተቀር የነዳጅ ምርቶች ወደአገር በሚገቡበት ጊዜ፤
 - ለ) በሌላ በማናቸውም ወደአገር በሚገባ ዕቃ ላይ የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ፤ ዕቃው ወደአገር ሲገባ፤
- 5/ የተፈቀደለት አምራች በዚህ አንቀጽ መሠረት ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 37 በተዘረዘረው አኳኋን መክፈል አለበት፡፡

6/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ወደአገር የሚያስገባ አስመጪ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 መሠረት ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 36 በተዘረዘረው አኳኋን መክፈል አለበት።

8. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች እና አገልግሎቶች

1/ በዚህ አዋጅ ሌሎች አንቀጾች የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የሚከተሉት ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ ተደርገዋል።

ሀ) ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 2 የተመለከቱትን ሁኔታዎች የሚያሟሉ ዕቃዎች፤

ለ) የተፈቀደለት የዕቃ መጋዘንን ጨምሮ በባለሥልጣኑ ቁጥጥር ሥር ሆነው ለውጭ ገበያ የሚቀርቡ ዕቃዎች፤

ሐ) ከኢትዮጵያ ውጪ የተሰጡ አገልግሎቶች፤

መ) ከታክሱ ባለሥልጣን አስቀድሞ በተሰጠ የፅሁፍ ፈቃድ መሠረት የታክሱ ባለሥልጣን ሠራተኞች በተገኙበት ከተመረቱበት ፋብሪካ ከመውጣታቸው በፊት በአምራቹ ከጥቅም ውጪ እንዲሆኑ የተደረጉ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፤

ሠ) ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የመሆን መብት ላላቸው አካላት የሚሸጡ ኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች እና አገልግሎቶች፤

ረ) ለኢኮኖሚ፣ ለማህበራዊና ለአስተዳደራዊ ምክንያቶች በሚኒስትሩ ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች፤

ሰ) ለሕክምና አገልግሎት እንዲውል ለሰው በመጠጥነት አገልግሎት ሊሰጥ በማይችልበት አኳኋን የተመረተ አልኮል፤

ሸ) በሚከተለው ሁኔታ በአደጋ ወይም በሌላ ክስቅም በላይ በሆነ ምክንያት የጠፉ ወይም የተበላሹ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች፡-

(1) ዕቃዎች የመጫን ወይም የማውረድ ተግባርን ጨምሮ ዕቃዎቹ ከአምራቹ ፋብሪካ በመውጣት ላይ ባሉበት ጊዜ፤

(2) ከፋብሪካው ከመውጣታቸው በፊት ዕቃዎቹ በተመረቱበት በአምራቹ ፋብሪካ ውስጥ ባሉበት ጊዜ፤

(3) ዕቃዎቹ ኢትዮጵያ ከመድረሳቸው በፊት በአውሮፕላን ወይም በመርከብ በመጓጓዣ ላይ ባሉበት ጊዜ፤

2/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው አገልግሎቶች ከኢትዮጵያ ውጪ የተሰጡ ናቸው የሚባለው አገልግሎቶቹ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚገኝ የንግድ ሥራ ቦታ የተሰጡ ሆነው ጥቅም ላይ የሚውሉት ግን ከኢትዮጵያ ወጪ ሲሆን ነው።

3/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ተፈጻሚ የሚሆነው የታክሱ ባለሥልጣን አገልግሎቶቹ በኢትዮጵያ ውስጥ ጥቅም ላይ ያልዋሉ መሆኑን ሲያምንበት ነው።

4/ የተፈቀደለት አምራች በአደጋ ወይም በሌላ ክስቅም በላይ በሆነ ምክንያት ለጠፋ ወይም ለተበላሹ ዕቃዎች ካሳ ያገኘ እንደሆነ እና ካሳው የኤክሳይዝ ታክሱን የሚጨምር ከሆነ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(መ) ተጠቃሚ ሊሆን አይችልም።

9. የኤክሳይዝ ታክስ ስሌት መሠረት

1/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ ተፈጻሚ የሚሆነው ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተጣለው የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ መሠረት የዕቃዎቹ ወይም የአገልግሎቶቹ የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ ዋጋ በሚሆንበት ጊዜ ነው።

2/ ወደኢትዮጵያ የሚገቡ ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ ዋጋ የሚከተሉት ድምር ይሆናል።

ሀ) በዕቃው ላይ የጉምሩክ ቀረጥ የሚከፈል ሲሆንም ባይሆንም በጉምሩክ አዋጅ መሠረት የሚሠላው የዕቃው ዋጋ፤

ለ) በጉምሩክ አዋጅ መሠረት ሊከፈል የሚገባው የጉምሩክ ቀረጥ፤

3/ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ ዋጋ የፋብሪካ መሸጫ ዋጋ ሲሆን፤ የሚከተሉትን አይጨምርም፡-

ሀ) በዕቃ አቅርቦት ላይ የተጣለውን የተጨማሪ እሴት ታክስ፤

ለ) የኤክሳይዝ ቴምብር (ካለ) ወጪ፤ እና

ሐ) የተመላሽ ዕቃ መያዣዎችን ወጪ፤

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው አገልግሎቶች ዋጋ የሚከተለው ይሆናል፡-

ሀ) የተመዘገበው ሰው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን አገልግሎቶች የሸጠው ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በተደረገ ግብይት ከሆነ ተከፋይ የሆነው የአገልግሎቱ ዋጋ፣ ኮሚሽን ወይም ሌላ ክፍያ፣

ለ) በሌላ ማናቸውም ሁኔታ የአገልግሎቱ ትክክለኛ የገበያ ዋጋ፣

5/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው አገልግሎቶች ዋጋ በአገልግሎቱ ላይ የሚከፈለውን የተጨማሪ እሴት ታክስ አይጨምርም፣

10. ማስተካከያ ስለማድረግ

1/ ሚኒስትሩ ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተመለከተውን የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ መጣኔ ከ10% ባልበለጠ መጠን ክፍ ሊያደርግ ይችላል።

2/ የታክስ ባለሥልጣኑ ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 በቁርጥ በተጣለው የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ መጣኔ ላይ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የዋጋ ንረት ማስተካከያ ማድረግ አለበት።

11. የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የፋብሪካ መሽጫ ዋጋ

1/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች የፋብሪካ መሽጫ ዋጋ ነው የሚባለው፡-

ሀ) አምራቹ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የሸጠው ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በሚደረግ ግብይት ለገዥው የሆነ እንደሆነ፣ ገዥው የከፈለው ዋጋ፣

ለ) በሌላ በማናቸውም ሁኔታ ዕቃው ከአምራቹ ፋብሪካ በወጣበት ጊዜ ያለው ትክክለኛ የገበያ ዋጋ፣

2/ በፋብሪካ መሽጫ ዋጋ ላይ የተከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ በግብይቱ ደረሰኝ ላይ ተለይቶ መታየት አለበት።

12. የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው ዕቃዎች መጠን

1/ ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ የሚሆነው ከአዋጁ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 መሠረት በዕቃዎቹ ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለው የዕቃዎቹን ብዛት ወይም ክብደት መሠረት ባደረገ መጠን በሚሆንበት ጊዜ ነው።

2/ በሚከተሉት ሁኔታዎች የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ማስከፈያ መጠን የሚወሰነው ከዕቃው ጋር የሚሸጠውን የዕቃውን ማሸጊያ እና በውስጡ የያዘውን ክብደት መሠረት በማድረግ ይሆናል፡-

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወደኢትዮጵያ በሚገቡበት ወይም በተፈቀደለት አምራች ከተመረቱበት ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ ከዕቃው ጋር አብሮ ከሚሸጥ ማሸጊያ ጋር ወይም የዚህ ዓይነት ዕቃዎች በችርቻሮ በሚሸጡበት አብዛኛውን ጊዜ አብረው ከሚሸጡ ማሸጊያዎች ጋር ሊሆን፣ እና

ለ) ማሸጊያው፡-

(1) የተጣራ ክብደቱ ያልተፃፈበት ከሆነ ወይም

(2) በሚሸጥበት ጊዜ በውስጡ ያለው ይዘት በተለምዶ የሚታወቅ ባለመሆኑ ወይም አብዛኛውን ጊዜ ይዘቱ የሚታወቅ ባለመሆኑ ትክክለኛ ብዛቱን ወይም ክብደቱን ማወቅ የማይቻል ከሆነ፣

ሐ) የዕቃው ባለቤት የማሸጊያውን የተጣራ ክብደት ትክክለኛነት የታክስ ባለሥልጣኑን በሚያረካ አኳኋን ማስረዳት ካልቻለ፣ የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለው በማሸጊያው እና በውስጡ በያዘው ዕቃ ጠቅላላ ክብደት ላይ ይሆናል፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ በሚከተሉት ሁኔታዎች በማሸጊያው ላይ ከተገለፀው መጠን ያላነሰ ዕቃ በውስጡ እንዳለው ይቆጠራል፡፡

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወደኢትዮጵያ በሚገቡበት ወይም በተፈቀደለት አምራች ከተመረቱበት ፋብሪካ በሚወጡበት ጊዜ ከዕቃው ጋር አብሮ ከሚሸጥ ማሸጊያ ጋር ወይም የዚህ ዓይነት ዕቃዎች በችርቻሮ በሚሸጡበት አብዛኛውን ጊዜ አብረው ከሚሸጡ ማሸጊያዎች ጋር ሊሆን፣ እና

ለ) ማሸጊያው፡-

(1) የሚይዘው የተወሰነ ብዛት ያለው ዕቃ በማሸጊያው ላይ የተፃፈበት ከሆነ፣ ወይም

(2) በሚሸጥበት ጊዜ በውስጡ ያለው ይዘት በተለምዶ የሚታወቅ ከሆነ፣

- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተመለከተው ማሻጊያ የያዘው መጠን ከተወሰነው መጠን በላይ የሆነ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለው በትክክለኛው መጠን ላይ ይሆናል።
- 5/ የታክሱ ባለሥልጣን በማምረት ሂደት ለሚያጋጥም ቁርጥራጭ እና ውዳቄ የሚፈቀደውን መጠን እና የሚፈቀድበትን ሁኔታ በመመሪያ ይወስናል።

13. የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው አገልግሎቶች የተሰጡበት ቦታ

የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸው አገልግሎቶች የተሰጡት አገልግሎት ሰጪው ኢትዮጵያ ውስጥ ባለው የንግድ ሥራ ቦታ ከሆነ አገልግሎቱ ኢትዮጵያ ውስጥ እንደተሰጠ ይቆጠራል።

14. በጥሬ ዕቃ/ግብዓቶች ላይ የተከፈለን ታክስ ስለማቀናነስ

- 1/ የተፈቀደለት አምራች የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ወደ አገር በገቡ ወይም በአገር ውስጥ በተመረቱ ጥሬ ዕቃዎች/ግብዓቶች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የከፈለ እንደሆነ እና እነዚህን ጥሬ ዕቃዎች/ግብዓቶች የመጨረሻውን ምርት (ከዚህ በኋላ “የመጨረሻ ምርት”) ለማምረት በግብዓትነት የተጠቀመባቸው ከሆነ፣ በጥሬ ዕቃዎች/ግብዓቶች ላይ የተከፈለው ታክስ በመጨረሻ ምርቶቹ ላይ ከሚከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ጋር እንዲቀናነስ ይደረጋል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው አልኮልን፣ ትንባሆን እና ስኳርን አይጨምርም።

ምዕራፍ ሦስት

ስለፈቃድ

ክፍል አንድ

ፈቃድ ለማግኘት ስለሚቀርብ ማመልከቻ

15. ፈቃድ ማግኘት የሚያስፈልጋቸው ሥራዎች

- 1/ ማንኛውም ሰው ከታክስ ባለሥልጣኑ ፈቃድ ካላገኘ ወይም በታክስ ባለሥልጣኑ ዘንድ ካልተመዘገበ በስተቀር በሚከተሉት ሥራዎች ላይ መሠማራት አይችልም።

- ሀ) በኢትዮጵያ ውስጥ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ማምረት፤
 - ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 29 በተደነገገው መሠረት፣ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ የኤክሳይዝ ቴምብር ሊለጠፍባቸው ይገባል የተባሉ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማቅረብ፤
 - ሐ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን አገልግሎቶች ማቅረብ፤
 - መ) ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ ፈቃድ የማግኘት ግዴታ በሚጥልባቸው ሌሎች ሥራ ዘርፎች መሠማራት፤
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገውን በመተላለፍ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ወይም አገልግሎቶችን በመስጠት ሥራ ላይ የተሠማሩ ሰው ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 1 የተጣለውን የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፍል ይገደዳል።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፍል የሚገደድ ሰው፡-
- ሀ) በታክስ ባለሥልጣኑ በተጠየቀ ጊዜ ታክሱን ወዲያውኑ መክፈል አለበት፤
 - ለ) ከኤክሳይዝ ታክሱ በተጨማሪ በዚህ አዋጅ እንዲሁም በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው መሠረት በወንጀል ተጠያቂ ይሆናል እንዲሁም ቅጣትና ወለድ እንዲከፍል ይደረጋል።

16. ሰፊ ቃድ ማመልከቻ ስለማቅረብ

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15(1) በተዘረዘሩት የሥራ መስኮች ለመሠማራት የሚፈልግ ሰው በአንቀጽ 15(1) ከተዘረዘሩት መካከል ለሚሠማራበት የሥራ መስክ ፈቃድ እንዲሰጠው ለታክስ ባለሥልጣኑ ማመልከቻ ማቅረብ አለበት።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ፡
- ሀ) በተፈቀደው ቅጽ መሠረት ሊቀርብ
 - ለ) የፈቃድ ክፍያ ሊከፈልበት
 - ሐ) በባለሥልጣኑ በተወሰነው አካሄድ ሊቀርብ፤ ይገባል

ክፍል ሁለት
ፈቃድ ስለመስጠት

17. ፈቃድ መስጠት

1/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የታክስ ባለሥልጣኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት የሚቀርብለትን ማመልከቻ በመመርመር ለአመልካቹ ፈቃዱን ሊሰጥ ወይም ሊከለክል ይችላል።

2/ የታክስ ባለሥልጣኑ ፈቃድ ሊከለክል የሚችለው የሚከተሉት ሁኔታዎች መኖራቸውን ሲያረጋግጥ ይሆናል።

ሀ) አመልካቹ በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት በታክስ መሰወር ወይም በታክስ ማጭበርበር ወንጀል ተከሶ የተፈረደበት ከሆነ፣

ለ) አመልካቹ በማናቸውም ሕግ እምነት በማጉደል ወይም በማጭበርበር ወንጀል ተከሶ የተፈረደበት ከሆነ፣

ሐ) አመልካቹ፡-

(1) የከሰረ ወይም ዕዳውን ለመክፈል ያልቻለ ከሆነ፣

(2) በኪሣራ ምክንያት ሀብቱ በመጣራት ላይ ያለ ወይም ባለአደራ የተሰየመበት ከሆነ፣

መ) ማመልከቻው የቀረበው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች ለማምረት ከሆነ በማመልከቻው የተመለከተው ፋብሪካ፣ ማምረቻ፣ መሣሪያ ምርቱን ለማምረት ወይም የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለመከታተል በቂ ካልሆነ፣

ሠ) አመልካቹ በማናቸውም የታክስ ሕግ በተደነገገው መሠረት ትክክለኛውን የሂሳብ መዝገብ ያልያዘ፣ ወይም በማናቸውም የታክስ ሕግ የተጣለበትን ግዴታ ያልተወጣ ወይም በታክስ ባለሥልጣኑ በተጠየቀው መሠረት በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታውን ለመወጣት ግዴታ ለመግባት ያልተስማማ፣

ረ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ፊደል ተራ (ሀ) (ለ) (ሐ) እና (ሠ) የተመለከተው ከአመልካቹ ጋር ግንኙነት ያለውን ሰው የሚመለከት ሲሆን፣ ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ የሚሆነው የታክስ ባለሥልጣኑ ከአመልካቹ ጋር ግንኙነት ያለው ሰው ፈቃድ በተጠየቀበት የሥራ መስክ ውስጥ የሚሠማራ ለመሆኑ በቂ ጥርጣሬ ያለው በሚሆንበት ጊዜ ነው።

- 3/ በዚህ አዋጅ መሠረት ከሚሰጠው ፈቃድ ጋር በተያያዘ የታክሱ ባለሥልጣን አስፈላጊ መስሎ ከታየው የውል ቃሎችና ሁኔታዎች ወይም ገደቦች እንዲኖሩ ሊያደርግ ይችላል።
- 4/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 መሠረት የፈቃድ ማመልከቻ ለሚያቀርብ ሰው የታክስ ባለሥልጣኑ በማመልከቻው መሠረት የተሰጠውን ውሳኔ ማመልከቻው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር የ30 ቀን ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ መግለጽ አለበት። ማመልከቻው ውድቅ የተደረገ ከሆነ ውድቅ የተደረገበት ምክንያት መግለጽ አለበት።
- 5/ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰጠው ፈቃድ በታክስ ባለሥልጣኑ በተሰጠው ፈቃድ ላይ ከተመለከተው ቀን ጀምሮ የሚፀና ሲሆን፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 21 መሠረት ካልተሠረዘ በስተቀር ላልተወሰነ ጊዜ የፀና ይሆናል።

18. የፈቃዱ ቅርጽ

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 17 መሠረት የሚሰጠው ፈቃድ በፀደቀው ቅጽ መሠረት የሚሰጥ ይሆናል።
- 2/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለሚያመርት ሰው የሚሰጥ ፈቃድ የሚከተሉትን መያዝ አለበት።
 - ሀ) አምራቹ እንዲያመርት የተፈቀደለትን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ዕቃ ምድብ ወይም ምድቦች፣
 - ለ) አምራቹ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች እንዲያመርት የተፈቀደለትን ፋብሪካ/ፋብሪካዎች ፣
- 3/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በተሰጠ ፈቃድ የተመለከተው ፋብሪካ ማምረት የሚችለው በፈቃዱ የተመለከተውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ዕቃ ምድብ/ምድቦች ብቻ ነው።
- 4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በተሰጠ ፈቃድ በተመለከተው ፋብሪካ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች ማምረት የሚችለው በፈቃዱ ላይ አምራች በሚል የተመለከተው ሰው ብቻ ነው።
- 5/ የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን አገልግሎቶች በማቅረብ ሥራ ላይ ለተሠማራ ሰው የሚሰጠው ፈቃድ የሚሰጠውን አገልግሎት የሚገልፅ መሆን አለበት።

19. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ግዴታዎች

1/ ፈቃድ የተሰጠው ሰው የሚከተሉትን የመፈጸም ግዴታ አለበት፡-

ሀ) የተሰጠውን ፈቃድ ዋንኛ ቅጂ የንግድ ሥራውን በሚያካሄድበት ዋና መሥሪያ በግልጽ በሚታይ ቦታ መለጠፍ፤

ለ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን አገልግሎቶች በሚመለከት የፈቃዱን የተረጋገጠ ኮፒ የንግድ ሥራውን በሚያካሄድበት ቦታ ሁሉ የመለጠፍ፤

2/ ፈቃድ የተሰጠው ሰው የሚከተሉትን መረጃዎች በሚመለከት ለታክስ ባለሥልጣን በጽሁፍ ማስታወቂያ የመላክ ግዴታ አለበት፤

ሀ) ፈቃድ የተሰጠበትን ሥራ ያቆመ እንደሆነ፤

ለ) የተፈቀደለት አምራች የሚያከናውነውን ዋንኛ ተግባር መጠሪያ፣ አድራሻ፣ ሥራውን የሚያከናውንበትን ቦታ፣ ባለቤትነት፣ የመተዳደሪያ ደንብ ወይም የሥራውን ባህሪ የለወጠ እንደሆነ፤

ሐ) የተፈቀደለት አምራች የሥራውን እንቅስቃሴ ለተወሰነ ጊዜ በጊዜያዊነት ያቋረጠ እንደሆነ፣ ወይም

መ) የተፈቀደለትን አምራች በሚመለከት የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ለማምረት በሚጠቀምበት በፈቃዱ በተመለከተው ፋብሪካ ወይም ማምረቻ እና መሣሪያ ላይ ለውጥ የተደረገ እንደሆነ፤

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የሚላከው ማስታወቂያ ለታክሱ ባለሥልጣን በሚከተለው ጊዜ ውስጥ እንዲደርስ መደረግ አለበት፡፡

ሀ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2(ሐ) መሠረት የሚቀርበውን ማስታወቂያ በሚመለከት የንግድ ሥራው የተዘጋው ባልታቀደ ሁኔታ ከሆነ፣ የንግድ ሥራውን ለመዘጋት ምክንያት የሆነው ሁኔታ ካጋጠመበት ቀን ጀምሮ በ7 ቀናት ውስጥ፤

ለ) በሌላ ማናቸውም ሁኔታ ማስታወቂያውን ለመላክ ምክንያት የሆነው ሁኔታ ካጋጠመ በ7 ቀናት ውስጥ ለታክስ ባለሥልጣኑ እንዲደርስ መደረግ አለበት፡፡

ክፍል ሦስት
ፈቃድን ስለማገድና ስለመሠረዝ

20. ፈቃድን ስለማገድ

- 1/ የታክሱ ባለሥልጣን ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ ማገድ ይችላል።
 - ሀ) ፈቃድ ከተሰጠው ሰው የንግድ ሥራ ጋር በተያያዘ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19(2) (ሀ)፣ (ለ)፣ ወይም (ሐ) የተዘረዘሩ ሁኔታዎች ያጋጠሙ እንደሆነ፣
 - ለ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተመለከተው መሠረት ተገቢውን የሂሳብ መዝገብ ያልያዘ ወይም ማናቸውንም በዚህ አዋጅ የተጣለበትን ግዴታ ያልተወጣ እንደሆነ፣
 - ሐ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው በፈቃዱ የተመለከቱ ሁኔታዎችን የጣሰ እንደሆነ፣
 - መ) ፈቃድ የተሰጠው ሰው ለታክስ ባለሥልጣኑ የሀሰት ወይም አሳሳች መረጃን የሰጠ እንደሆነ፣
 - ሠ) የተፈቀደለትን አምራች በሚመለከት፣ በፈቃዱ የተመለከተው ፋብሪካ፣ ማምረቻ ወይም መሣሪያ ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ምርቶች ለማምረት ከዚያን ጊዜ በኋላ አጥጋቢ ሆነው ያልተገኙ እንደሆነ፣
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የታክስ ባለሥልጣኑ ፈቃድን ያገደ እንደሆነ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው ፈቃዱ የታገደ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ በጽሁፍ መስጠት አለበት።
- 3/ ፈቃድን ለማገድ የተሰጠ ውሳኔ ተፈጻሚ የሚሆነው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ማስታወቂያው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ነው።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ፈቃዱ የታገደ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ የደረሰው ሰው የዕግዱ ማስታወቂያ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ በ14 ቀናት ውስጥ ወይም የታክስ ባለሥልጣኑ በሚሰጠው ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ ዕግዱን በመቃወም የይግባኝ ማመልከቻ ለባለሥልጣኑ የታክስ ቅሬታ አጣሪ የሥራ ክፍል በጽሁፍ ሊያቀርብ ይችላል።
- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ዕግዱን በመቃወም የይግባኝ ማመልከቻ ያቀረበ እንደሆነ፣ የታክሱ ባለሥልጣን የይግባኝ ማመልከቻው በደረሰው በ14 ቀናት ውስጥ፣

ሀ) የይግባኝን አቤቱታ በመቀበል የፈቃዱን ዕገዳ ሊያነሳ፤

ለ) ፈቃዱ የታገደበት ሰው ዕገዳ እንዲነሳለት ለማድረግ ለዕገዳ ምክንያት የሆኑ ጉድለቶችን በማሟላት ረገድ በማስታወቂያው በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ሊያከናውናቸው የሚገባ ተግባራትን የሚገልጽ ማስታወቂያ እንዲደርሰው በማድረግ፤ በማስታወቂያው በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ተግባራቱን ካከናወነ ዕገዱን የማንሳት፤

ሐ) ይግባኝን ውድቅ ማድረግ እና በአንቀጽ 21 መሠረት ፈቃዱን መሠረዝ፤ ይችላል።

6/ የታክሱ ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው ጊዜ ውስጥ በንዑስ አንቀጽ የተመለከቱትን እርምጃዎች ካልወሰደ የፈቃዱ ዕገዳ እንደተነሳ ይቆጠራል።

21. ፈቃድን ስለመሠረዝ

1/ የታክሱ ባለሥልጣን በሚከተሉት ሁኔታዎች በጽሁፍ ማስታወቂያ በመስጠት ፈቃዱን ሊሠርዝ ይችላል፤

ሀ) የታክስ ባለሥልጣኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19(2)(ሀ) መሠረት ማስታወቂያ የደረሰው ከሆነ፤

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(4) በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ፈቃድ የተሰጠው ሰው የፈቃዱን ዕገዳ በመቃወም ይግባኝ ያላቀረበ ከሆነ፤

ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(5)(ለ) በተሰጠው ማስታወቂያ ወይም በታክሱ ባለሥልጣን በተሰጠ ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በማስታወቂያው የተመለከተውን ሳያሟላ የቀረ እንደሆነ፤

መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20(5)(ሐ) በተደነገገው መሠረት ፈቃዱ በመታገዱ ምክንያት የቀረበውን ይግባኝ የታክስ ባለሥልጣኑ ውድቅ ያደረገው ከሆነ፤

2/ የፈቃድ መሠረዝ ተፈጻሚ የሚሆነው ፈቃዱ መሠረዙን በሚገልጸው ማስታወቂያ ከተመለከተው ቀን ጀምሮ ነው።

3/ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው የተሰጠው ፈቃድ መሠረዝ የኤክሳይዝ ታክስ መክፈልን እና የኤክሳይዝ ታክስ ማስታወቂያ ማቅረብን ጨምሮ ፈቃዱ ፀንቶ በነበረበት ጊዜ ባከናወነው ወይም ባላከናወነው ማናቸውም ተግባር ምክንያት በዚህ አዋጅ ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት የሚኖርበትን ተጠያቂነት አያስቀርም።

22. የፈቃድ መታገድ ወይም መሠረዝ የሚኖረው ውጤት

1/ የተፈቀደለት አምራች የተሰጠው ፈቃድ የታገደ ወይም የተሠረዘ እንደሆነ፤

ሀ) አምራቹ፡-

- (1) የኤክሳይዝ ታክስ የተጣለባቸውን ዕቃዎች የማምረቱን ተግባር ወዲያውኑ ማቆም፤
- (2) የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው በእጁ በሚገኙ እቃዎች ላይ ያልተከፈለውን የኤክሳይዝ ታክስ ወዲያውኑ መክፈል፤
- (3) ከታክሱ ባለሥልጣን በሚሰጠው መመሪያ መሠረት በአምራቹ ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ማስወገድ፤ አለበት።

ለ) የታክሱ ባለሥልጣን፡-

- (1) የተፈቀደለት አምራች በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በታክሱ ባለሥልጣን ወደፀደቀ ቦታ እንዲያዘዋውር የማዘዝ፤ እና
- (2) በዚህ አዋጅ የተደነገጉ ግዴታዎች መፈፀማቸውን ለማረጋገጥ እና የመንግሥትን ገቢ ለመሰብሰብ አስፈላጊ እስከሆነ ድረስ የታክሱ ባለሥልጣን በታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 41 መሠረት የአምራቹን ፋብሪካ እና በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች መያዝ፤ ይችላል።

2/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን አገልግሎቶች ለማቅረብ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ፈቃዱ የታገደ ወይም የተሠረዘ እንደሆነ ባለፈቃዱ

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን አገልግሎት ማቅረቡን ማቆም፤ እና

ለ) የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው አገልግሎቶች ላይ ያልተከፈለውን ታክስ መክፈል፤

- 3/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ተፈፃሚ ከሚሆንባቸው ውጪ ያለ አስመጪ ፈቃዱ የታገደ ወይም የተሰረዘ እንደሆነ ፈቃድ የተሰጠበትን የሥራ እንቅስቃሴ ወዲያውኑ ማቆም አለበት።
- 4/ የታክስ ባለሥልጣኑ በፈቃዱ መታገድ ወይም መሠረዝ ምክንያት ያወጣውን ወጪ እንዲተካ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው የጽሁፍ ማስታወቂያ ሊሰጠው ይችላል። የዚህ ዓይነቱ ወጪ ለታክስ አስተዳደር አዋጅ አፈጻጸም እንደታክስ ይቆጠራል።

23. ፈቃድ ከመታገዱ ወይም ከመሠረዙ በፊት የታክስ ባለሥልጣኑ ሊሰጥ ስለሚገባው ማስጠንቀቂያ

- 1/ የታክስ ባለሥልጣኑ በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ ለማገድ ወይም ለመሠረዝ ያቀደ እንደሆነ፣ ባለፈቃዱ ሊወሰድ የታቀደውን እርምጃ እንዲያውቀው ከ21 ቀናት በፊት የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ መስጠት አለበት። ይህም ማስጠንቀቂያ እርምጃው እንዲወሰድ መንስኤ የሆኑትን ሁኔታዎች እና ፈቃድ የተሰጠው ሰው ማስተካከያ ሊያደርግባቸው የሚገባ ጉዳዮችን ጭምር የሚገልጽ መሆን አለበት።
- 2/ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ማስጠንቀቂያው በደረሰው በ21 ቀናት ጊዜ ውስጥ በታክሱ ባለሥልጣን የተጠየቁ የማስተካከያ እርምጃዎችን መውሰድ አለበት።
- 3/ የታክስ ባለሥልጣኑ ፈቃድ የተሰጠው ሰው የወሰዳቸውን የማስተካከያ እርምጃዎች የሚመለከት ሪፖርት በደረሰው በ14 ቀናት ውስጥ የተወሰዱት እርምጃዎች በቂ መሆናቸውን ወይም በማስጠንቀቂያው የተገለጹ እርምጃዎች የሚወሰዱ መሆኑን ለመግለጽ ይችላል።
- 4/ በማስጠንቀቂያው የተገለጹ እርምጃዎች የሚወሰዱ መሆኑን እንዲያውቀው የተደረገ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በታክስ ባለሥልጣኑ ውሳኔ ቅር የተሰኘ እንደሆነ፣ ውሳኔው ከተገለጸለት ቀን ጀምሮ በ10 ቀናት ጊዜ ውስጥ ቅሬታውን ለታክስ ባለሥልጣኑ የአቤቱታ አጣሪ የሥራ ክፍል ሊያቀርብ ይችላል።
- 5/ የአቤቱታ አጣሪ የሥራ ክፍል አቤቱታው በደረሰው በ10 ቀናት ጊዜ ውስጥ በቀረበው ቅሬታ ላይ ውሳኔ መስጠት አለበት።
- 6/ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በአቤቱታ አጣሪ የሥራ ክፍል በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ እንደሆነ ውሳኔው በተገለጸለት በ14 ቀናት ጊዜ ውስጥ ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ይግባኝ ሊያቀርብ የሚችል ሲሆን፣ የይግባኙ ማመልከቻ በ7 ቀናት ጊዜ ውስጥ ለታክሱ ባለሥልጣን እንዲደርስ ማድረግ አለበት።

24. ስለይግባኝ

- 1/ የግብር ይግባኝ ኮሚሽን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 23 ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት የቀረበለትን ይግባኝ በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው ጊዜ ውስጥ መርምሮ ውሳኔ መስጠት አለበት።
- 2/ በግብር ይግባኝ ኮሚሽን የተሰጠው ውሳኔ የሕግ ስህተት አለበት ብሎ የሚያምን ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የታክስ ባለሥልጣን ውሳኔው በተሰጠ በ30 ቀናት ጊዜ ውስጥ ይግባኝን ለፌዴራል ከፍተኛው ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

ምዕራፍ አራት

የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር

25. የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የሚደረግ ቁጥጥር

- 1/ ፈቃድ በተሰጠው አምራች ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በታክስ ባለሥልጣኑ የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር (ከዚህ በኋላ “የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር” በሚል የሚጠራ) ይደረግባቸዋል።
- 2/ በዚህ አዋጅ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር የሚደረገው ከሚከተሉት በቀደመው ጊዜ ይሆናል።
 - ሀ) ፈቃድ በተሰጠው አምራች ፋብሪካ ውስጥ የሚገኙ ዕቃዎች በኢትዮጵያ ውስጥ ጥቅም ላይ እንዲውሉ ከፋብሪካው እስከሚወጡ፤
 - ለ) ዕቃዎቹ ከኢትዮጵያ ውጪ እስከሚላኩ፤ ወይም
 - ሐ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 8(1) (ሸ) መሠረት ዕቃዎቹ ከአገልግሎት ውጪ እስከሚደረጉ ወይም እስከሚወገዱ ድረስ፤
- 3/ ዕቃዎች በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር እስካሉ ድረስ፤
 - ሀ) በታክስ ባለሥልጣኑ ሥልጣን የተሰጠው የባለሥልጣኑ ሠራተኛ በማናቸውም ጊዜ ዕቃዎቹን መመርመር ይችላል፤
 - ለ) በዚህ አዋጅ መሠረት በታክሱ ባለሥልጣን ከተፈቀደለት ሰው በስተቀር ማናቸውም ሰው ዕቃዎቹን ከፋብሪካ ማውጣት ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ ዕቃዎቹን የሚመለከት ማናቸውንም ተግባር መፈፀም አይችልም።

4/ ዕቃዎች በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር ባሉበት ጊዜ የታክሱ ባለሥልጣን የዕቃው ባለቤት ዕቃዎቹን ለታክሱ ባለሥልጣን እንዲያስረክብ ሊጠይቅ ይችላል። የታክሱ ባለሥልጣን ዕቃዎቹን ከተረከበ በኋላ ዕቃዎቹ በታክሱ ባለሥልጣን በሚሰጥ መመሪያ መሠረት በባለቤቱ ወጪ ሊሸጡ ወይም ከአገልግሎት ወጪ እንዲሆኑ ሊደረግ ወይም ሊወገዱ ይችላል።

26. በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ሥር ያሉ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በሚመለከት ፈቃድ የተሰጠው አምራች ግዴታዎች

1/ የኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር የሚደረግባቸው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች በተገቢው የሂሳብ አያያዝ የተመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ፣ የተፈቀደለት አምራች፡-

ሀ) የታክሱ ባለሥልጣን በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ወይም ጥሬ ዕቃዎችን ለመመዘገብ፣ ክብደታቸውን ለመለካት፣ ለመቆጣጠር፣ ለመቁጠር እንዲችል ወይም እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች ተመሳሳይ የቁጥጥር ሥራዎችን እንዲያከናውን በፋብሪካው ውስጥ የመለኪያ ወይም የመቁጠሪያ መሣሪያዎች እንዲኖሩ እና በሚገባ እንዲጠበቁ ማድረግ፣

ለ) በፋብሪካው ውስጥ የሚገኙ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች የተሟላ ቁጥጥር ለማድረግ በሚያስችል መንገድ ማስቀመጥ፣

ሐ) በፀደቀው ቅጽ መሠረት የጥሬ ዕቃዎችን ምዝገባ ማካሄድ፣ በተለይም በማምረት ሂደት ጥቅም ላይ እንዲውሉ ፋብሪካው የተረከባቸውን ጥሬ ዕቃዎች እና ግብአቶች በእነዚህ ቅጾች ላይ መመዘገብ እና በየወሩ መጨረሻ የምዝገባውን ሚዛን ትክክለኛነት ማረጋገጥ፣

መ) በፀደቀው ቅጽ መሠረት የመጨረሻ ምርቶችን ምዝገባ ማከናወን፣ እና በዚህ ቅጽ ላይ በፋብሪካው የተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች እና ከፋብሪካው የወጡ ዕቃዎችን መመዘገብ እና በየወሩ መጨረሻ የምዝገባውን ሚዛን ትክክለኛነት ማረጋገጥ፣

ሠ) የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው በፋብሪካው ውስጥ ጥቅም ላይ በዋሉ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የተከፈለ መሆኑን ማረጋገጥ፣

ረ) ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ እንዲሟሉ የሚጠየቁ ሁኔታዎችን የማሟላት፣

ግዴታ አለበት።

2/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሀ) አፈፃፀም የታክሱ ባለሥልጣን በሚያወጣው መመሪያ ተፈላጊ የሆኑ የመለኪያ ወይም የመቁጠሪያ እንዲሁም ሌሎች አስፈላጊ መሣሪያዎችን ተፈላጊ ባህሪያት ሊወስን ይችላል።

3/ የታክሱ ባለሥልጣን፡-

ሀ) ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በማናቸውም ጊዜ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ናሙና ከአምራቹ በነፃ የመውሰድ መብት ያለው ሲሆን፤ እነዚህ ናሙናዎች የታክስ ባለሥልጣኑ በሚሰጠው ውሳኔ መሠረት ሊወገዱ ወይም ለአምራቹ ሊመለሱ ይችላሉ።

ለ) በጽሁፍ በሚወሰነው አኳኋን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ባለቤት የኤክሳይዝ ታክሱን ሳይከፍል ለገበያ በማይውል መጠን ከፋብሪካው ናሙናዎችን እንዲወስድ ሊፈቅድ ይችላል።

27. ከአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን መያዝ ወይም መጠቀም የተከለከለ ስለመሆኑ

1/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ፈቃድ ከተሰጠው የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ ማናቸውም ሰው የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን መያዝ ወይም መጠቀም አይችልም።

2/ የታክሱ ባለሥልጣን የሚጥላቸው አስገዳጅ ሁኔታዎች እንደተጠበቁ ሆነው በሚከተሉት ምክንያቶች ባለሥልጣኑ ከተፈቀደለት የአልኮል ማጣሪያ ፋብሪካ ውጪ ሌላ ሰው የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያ እንዲይዝ ወይም እንዲጠቀምበት ባለሥልጣኑ ሊፈቅድ ይችላል።

- ሀ) የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያን ለሽያጭ የሚያመርት ወይም የሚይዝ ሲሆን፤
- ለ) መሣሪያው የተያዘው ወይም ጥቅም ላይ የሚውለው ለሙከራ፣ ለጥናት ወይም ለሳይንሳዊ ምርምር ዓላማ ሲሆን፤
- ሐ) የአልኮል ማጣሪያ መሣሪያው የተያዘው ወይም ጥቅም ላይ የሚውለው ከአልኮል መጠጦች ውጪ የሆነ ሌላ ምርት ለማምረት ሲሆን፤

28. ከፋብሪካ ውጪ እንደተደረጉ የሚቆጠሩ ዕቃዎች

1/ የተፈቀደለት አምራች የታክሱን ባለሥልጣን በሚያረካ አኳኋን በፋብሪካው የተመረተውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ዕቃ ብዛት በማስረጃ ማረጋገጥ ያልቻለ እንደሆነ፤ በአንድ ወር ውስጥ ተመርቷል በተባለው እና ሊመረት ይችላል ተብሎ በሚታመነው መካከል ያለውን ዕቃ ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከፋብሪካው ውጪ እንዳደረገ ይቆጠራል።

- 2/ የተፈቀደለት አምራች በትክክል ባመረተው እና የተመረተ ዕቃ በሚመዘገብበት ሰነድ ላይ በተመዘገበው መካከል ልዩነት መኖሩን ያወቀ እንደሆነ፣ ይህንኑ ወዲያውኑ ለታክሱ ባለሥልጣን ማስታወቅ አለበት።

ምዕራፍ አምስት
የኤክሳይዝ ቴምብር

29. የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች

- 1/ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ የሚከተሉትን ሊወስን ይችላል፦
 - ሀ) የኤክሳይዝ ቴምብር ሊለጠፍባቸው የሚገባ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች፣
 - ለ) ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ በሆኑ የአልኮል ምርቶች ላይ ሊደረግ የሚገባውን ምልክት፣
 - ሐ) የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች የሚለጠፉባቸውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች የአስተዳደር ሥርዓት፣
 - መ) የኤክሳይዝ ቴምብር ወይም ሌሎች ምልክቶች የሚለጠፉበትን ቦታ እና ጊዜ
- 2/ የታክሱ ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች እንዲለጠፍባቸው በታዘዘ ዕቃዎች ላይ የሚለጠፈውን የኤክሳይዝ ቴምብር እና ሌሎች ምልክቶች ዓይነት እና ይዘት በሚመለከት አገራዊ ተነባቢነት ባላቸው ሁለት ጋዜጣዎች ቢያንስ ለሁለት ጊዜ ያህል ማስታወቂያ ያወጣል።
- 3/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የተመረቱት ለውጭ ገበያ እንዲላኩ ወይም ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ ሁለት በተራ ቁጥር 2 እና 3 ለተዘረዘሩ ሰዎች የሆነ እንደሆነ፣ በእነዚህ ዕቃዎች ላይ ለሚደረገው ክትትልና ቁጥጥር እንዲያመች ሚኒስትሩ በሚወስነው አኳኋን በዕቃዎቹ ላይ ልዩ ምልክት ሊደረግ ይገባል።
- 4/ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የኤክሳይዝ ቴምብር ከመለጠፉ በፊት ማናቸውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዘረዘሩትን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ቴምብር እንዲለጠፍባቸው ከተቀመጡበት ቦታ ማንቀሳቀስ አይችልም።

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተመለከተው ቢኖርም የታክሱ ባለሥልጣን በተለይ ሁኔታዎችና ከሚኒስትሩ አስቀድሞ ፈቃድ የተገኘ ሲሆን የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ቴምብር ሳይለጠፍባቸው ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ እንዲሆኑ ሊያደርግ ይችላል።

ምዕራፍ ስድስት
ስለተመላሽ

30. ተመላሽ

1/ በአገር ውስጥ የተመረቱ ወይም ከውጭ አገር የመጡ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የኤክሳይዝ ታክስ ከተከፈለባቸው በኋላ ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ያጋጠመ መሆኑን የታክሱ ባለሥልጣን ያረጋገጠ እንደሆነ፣ በአምራቹ ወይም በአስመጪው በሚቀርብ የፅሁፍ ማመልከቻ መሠረት የተከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ሊደረግ ይችላል።

ሀ) በኢትዮጵያ ውስጥ ጥቅም ላይ ከመዋላቸው በፊት፡-

- (1) ወደኢትዮጵያ በመጓጓዣ ላይ እያሉ ዕቃዎቹ ከጥቅም ውጪ የሆኑ ወይም የተሠረቁ እንደሆነ፣
- (2) በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ስር ያሉ ዕቃዎች ከጥቅም ውጪ የሆኑ ወይም የተሠረቁ እንደሆነ፣
- (3) በሽያጭ ውሉ መሠረት ገዢው ዕቃውን ለሻጩ የመለሰ እንደሆነ፣

ለ) የኤክሳይዝ ታክስ ከተከፈለ በኋላ ፈቃድ በተሰጠው ወይም በተመዘገበ አምራች ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የሆኑ ዕቃዎችን ለማምረት የዋሉ እንደሆነ፣

2/ የተፈቀደለት ሰው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዘረዘሩትን ሁኔታዎች የሚያሟሉ እንዲሁም የኤክሳይዝ ታክሱን የከፈለ እና ለእነዚህ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ከገዢው ምንም ዓይነት ክፍያ ያልተቀበለ መሆኑን በማስረጃ ማረጋገጥ የቻለ እንደሆነ፣ የኤክሳይዝ ታክሱ ተመላሽ እንዲደረግለት ለባለሥልጣኑ በፅሁፍ ማመልከቻ ሊያቀርብ ይችላል። የታክሱ ባለሥልጣንም የተፈቀደለት ሰው በእነዚህ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ላይ ምንም ዓይነት የኤክሳይዝ ታክስ ያልተቀበለ መሆኑን ሲያረጋግጥ የተከፈለው የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ እንዲሆን ሊያደርግ ይችላል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የሚቀርበው የተመላሽ ጥያቄ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት በቀደመው ጊዜ ውስጥ መቅረብ አለበት።

ሀ) ዕቃዎቹ ወይም አገልግሎቶቹ ከተሸጡበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር የአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ፣ ወይም

ለ) ገዢው በሕግ የከሠረ መሆኑ በተረጋገጠበት ጊዜ፣

4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ እንዲሆን የሚቀርበው ማመልከቻ፡-

ሀ) በፀደቀው ቅጽ መሠረት፣ እና

ለ) በታክሱ ባለሥልጣን በሚወሰነው አካሄድ ሆኖ፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርብ የተመላሽ ጥያቄን በሚመለከት የኤክሳይዝ ታክስ በተከፈለ በ12 ወራት ጊዜ ውስጥ መቅረብ አለበት።

5/ በዚህ አንቀጽ መሠረት ተመላሽ የሚደረገው የኤክሳይዝ ታክስ መጠን የሚወሰነው በታክስ አስተዳደር አዋጅ በተደነገገው መሠረት ይሆናል።

6/ ወደአገር ከገቡ በኋላ ተመልሰው ወደውጭ አገር በተላኩ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የተከፈለ ከሆነ ወደውጭ በተላኩት ዕቃዎች ላይ የተከፈለው ታክስ በጉምሩክ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ተመላሽ ይደረጋል።

7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ከተደረገ በኋላ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ከገዢው ላይ የኤክሳይዝ ታክሱን በሙሉ ወይም በከፊል የተቀበለ ከሆነ፣ የኤክሳይዝ ታክሱን በተቀበለ በ30 ቀናት ውስጥ በተቀበለው መጠን ተመላሽ የተደረገለትን የኤክሳይዝ ታክስ ለታክሱ ባለሥልጣን መመለስ አለበት።

31. ተመላሽ የተከፈለባቸው የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች የተሸጡ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ስለመሆኑ

1/ በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የተመላሽ ክፍያ የተፈፀመባቸው ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ተመላሹ ከተከፈለ በኋላ የተሸጡ ወይም ተመላሹ ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ፣ ተመላሹ ባይፈቀድ ኖሮ ዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል ይገባ በነበረው ልክ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልባቸዋል።

2/ ለማናቸውም ዓላማ የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ ክፍያ የተፈፀመበት ዕቃ በእጁ የገባ ሰው፣ ዕቃውን ተመላሹ ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ለመጠቀም ወይም ለመሸጥ፣ የፈለገ እንደሆነ፣ ዕቃው የሚሸጥበትን ወይም ጥቅም ላይ የሚውልበትን ዝርዝር ሁኔታ በሚመለከት ለታክሱ ባለሥልጣን ሪፖርት ማቅረብ እና በዕቃው ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

32. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች ተመልሰው ወደ አገር የገቡ ወይም ለሽያጭ የዋሉ እንደሆነ ታክሱ የሚከፈል ስለመሆኑ

1/ በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወደውጭ አገር ከተላኩ ወይም በዓለም ዐቀፍ ትራፊክ ለመንገደኞች አገልግሎት እንዲውሉ በአውሮፕላን ላይ ከተጫኑ በኋላ፣ ለአገር ውስጥ ፍጆታ እንዲውሉ በኢትዮጵያ ውስጥ ከጭነት የተራገፉ እንደሆነ፣ አስመጪው ዕቃዎቹ በተራገፉበት ጊዜ ፀንቶ ባለው የማስከፊያ መጣኔ መሠረት በእነዚህ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

2/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ከታክሱ ነፃ ተደርገው ወደአገር ከገቡ ወይም ከተሸጡ በኋላ ተመልሰው ለሽያጭ ከዋሉ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ የዋሉ እንደሆነ የኤክሳይዝ ታክስ ይከፈልባቸዋል።

33. ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎች ተመልሰው የተሸጡ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ የዋሉ እንደሆነ ታክሱ የሚከፈል ስለመሆኑ

1/ ማናቸውም ሰው ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘው ሠንጠረዥ 2 ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ የተደረጉ ዕቃዎችን ወደአገር ካስገባ ወይም ከገዛ በኋላ ዕቃዎቹን መልሶ የሸጠ ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ ያዋለ እንደሆነ ዕቃዎቹ በተሸጡበት ወይም ከተፈቀደበት ዓላማ ውጪ ጥቅም ላይ በዋሉበት ቀን ፀንቶ በሚሠራበት የማስከፊያ ልክ መሠረት የኤክሳይዝ ታክስ መክፈል አለበት።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም ከኤክሳይዝ ታክስ ነፃ ሆነው ወደአገር የገቡ ተሽከርካሪዎችን በሚመለከት ከታክስ ነፃ መብት የተሰጠው የተፈጥሮ ሰው የሞተ እና ተሽከርካሪው በውርስ ለወራሾች የተላለፈ ከሆነ የኤክሳይዝ ታክስ አይከፈልም።

ምዕራፍ ሰባት

የኤክሳይዝ ታክስ አስተዳደር

34. የታክስ አስተዳደር አዋጅ ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የታክስ አስተዳደር አዋጅ የኤክሳይዝ ታክስ አስተዳደርን በሚመለከት ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

35. መዝገብ ስለመያዝ

በዚህ አዋጅ የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ የተጣለበት ማናቸውም ሰው በዚህ አዋጅ በተደነገገው እና ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሂሳብ መዝገብ መያዝ ያለበት ሲሆን፣ የሚይዘውን የሂሳብ መዝገብ በታክስ አስተዳደር አዋጅ ለተመለከተው ጊዜ እና በተመለከተው አኳኋን ጠብቆ ማቆየት አለበት።

36. የኤክሳይዝ ታክስን ስለማስታወቅ

በማናቸውም አንድ ወር የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈል ቢሆንም ባይሆንም የተፈቀደለት አምራች የእያንዳንዱን ወር ሂሳብ የሚቀጥለው ወር 30ኛው ቀን ከማለፉ በፊት በፀደቀው ቅጽ እና በታዘዘው አኳኋን ለታክሱ ባለሥልጣን ማስታወቅ አለበት።

37. የኤክሳይዝ ታክስን የመክፈል ግዴታን ስለመወጣት

- 1/ የተፈቀደለት አምራች በአንድ ወር ውስጥ ከማምረቻው ፋብሪካ ወጪ ባደረጋቸው ዕቃዎች ላይ ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ የሚቀጥለው ወር 30ኛው ቀን ከማለፉ በፊት ለታክሱ ባለሥልጣን ገቢ ማድረግ አለበት።
- 2/ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን አገልግሎቶች የሚያቀርብ ሰው በአንድ ወር ባቀረባቸው አገልግሎቶች ላይ ሊከፍል የሚገባውን ታክስ የሚቀጥለው ወር 30ኛው ቀን ከማለፉ በፊት ለታክሱ ባለሥልጣን ገቢ ማድረግ አለበት።
- 3/ አስመጪ ወደአገር ባስገባቸው የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ ሊከፍል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ ዕቃዎቹ ወደአገር በገቡበት ጊዜ ለታክሱ ባለሥልጣን መክፈል አለበት።
- 4/ ወደአገር በሚገቡ የኤክሳይዝ ታክስ በሚከፈልባቸው ዕቃዎች ላይ ታክሱ የሚሠላው፣ የሚከፈለው፣ ሂሳቡ የሚያዘው እና የታክሱ ዕዳ በአስገዳጅነት የሚሰበሰበው በጉምሩክ ሕግ መሠረት ይሆናል።

ምዕራፍ ስምንት

የወንጀል ጥፋቶችና አስተዳደራዊ ቅጣቶች

38. አስተዳደራዊ ቅጣት

- 1/ ፈቃድ ሳይኖረው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15(1)(ሀ) እና (ለ) የተዘረዘሩትን ተግባራት የሚያከናውን ሰው የሚከተለውን አስተዳደራዊ ቅጣት ይቀጣል፡-
 - ሀ) የአዋጅ አንቀጽ 15(1)(ሀ) ተፈጻሚ የሚሆንበትን በሚመለከት ፈቃድ ቢሰጠው ኖሮ ሊከፈል ይገባ የነበረውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ፤
 - ለ) የአዋጅ አንቀጽ 15(1)(ለ) ተፈጻሚ የሚሆንበትን ሰው በሚመለከት የኤክሳይዝ ቴምብር ሊሰጠባቸው በሚገባ የኤክሳይዝ ታክስ በተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ፤
- 2/ በፈቃዱ ላይ ከተመለከተው ቦታ ውጪ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ተግባር ላይ የተሠማራ የተፈቀደለት አምራች በዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ የገንዘብ ቅጣት እንዲከፈል ይገደዳል፡፡
- 3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 28(1) የተደነገገው ተፈጻሚ በሚሆንበት ሁኔታ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከፋብሪካው ወጪ እንዳደረገ የሚቆጠር የተፈቀደለት አምራች በዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ እጥፍ የገንዘብ ቅጣት እንዲከፈል ይገደዳል፡፡
- 4/ በዚህ አንቀጽ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በታክስ አስተዳደር አዋጅ የተጣሉት አስተዳደራዊ ቅጣቶች ለኤክሳይዝ ታክስም ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል፡፡

39. ከፈቃድ እና ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ጋር የተያያዙ የወንጀል ጥፋቶች

- 1/ ማንኛውም ሰው የዚህን አዋጅ አንቀጽ 15(3)፣ 18(4)፣ 26(1)፣ 27(1)፣ 30(7)፣ 31(2) እና 32 ድንጋጌዎች ተላልፎ መገኘቱ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ እንደሆነ ከ3-5 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር 100,000 ባልበለጠ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል፡፡
- 2/ የተፈቀደለት አምራች በፈቃዱ ከተመለከተው ሥፍራ ውጪ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ተግባር ላይ መሰማራቱ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ እንደሆነ ከ5-7 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እሥራት እና ከብር 100,000-200,000 በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል፡፡

3/ የተፈቀደለት አምራች በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19(1) እና 19(2) የተደነገገውን ተላልፎ የተገኘ መሆኑ በፍርድ ቤት የተረጋገጠ እንደሆነ ከ1-3 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር 100,000 ባልበለጠ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

4/ ማንኛውም ሰው

ሀ) የዚህን አዋጅ አንቀጽ 25 (3) (ለ) በመተላለፍ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ከማምረቻው ፋብሪካ ወጪ ያደረገ እንደሆነ፤

ለ) ፈቃድ ሳይኖረው በኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ሥር ያሉ ዕቃዎች ተከማችተው በሚገኙበት ቦታ የገባ እንደሆነ፤

ሐ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ከኤክሳይዝ ታክስ ቁጥጥር ውጪ ባልተፈቀደ መንገድ ከተከማቸው በታ ወጪ በማድረግ፣ ባህሪያቸውን በመለወጥ ወይም የቁጥጥሩን ሥራ በማወክ ረገድ የተባበረ፣ እንደሆነ፣ ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ5 - 7 ዓመት በሚደርስ ፅኑ እሥራትና ከብር 100,000 - 200,000 የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

5/ በዚህ አዋጅ ከተደነገገው ውጪ የተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች ወይም የኤክሳይዝ ታክስ ሳይከፈልባቸው ከተመረቱበት ፋብሪካ ወጪ የተደረጉ ዕቃዎችን የገዛ ወይም ሳይፈቀድለት እነዚህን ዕቃዎች የተቀበለ ወይም በይዘታው ሥር ያደረገ ወይም የኤክሳይዝ ታክስ ያልተከፈለባቸውን ዕቃዎች ለሽያጭ በማዋል ተግባር የተሠማራ ማናቸውም ሰው ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ3-5 ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር 100,000-200,000 በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

6/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 29 ስለኤክሳይዝ ቴምብር የተደነገገውን ተላልፎ የተገኘ ማናቸውም ሰው ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከ2-3 ዓመት በሚደርስ እስራት እና ከብር 50,000-100,000 በሚደርስ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

40. የታክስ አስተዳደር አዋጅ ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ ባልተሸፈኑ የኤክሳይዝ ታክስ ወንጀልና አስተዳደራዊ ጥፋቶች ላይ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

ምዕራፍ ዘጠኝ

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

41. ታክስ ላለመክፈል የሚደረግ ስምምነት

1/ በዚህ አዋጅ የተደነገገው ቢኖርም፣ የታክሱ ባለሥልጣን፡-

ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ ላለመክፈል የሚያስችል ስምምነት የተደረገ መሆኑን፣

ለ) ማናቸውም ሰው ይህንን ስምምነት በመጠቀም የታክስ ጥቅም ያገኘ መሆኑን፣

ሐ) የስምምነቱ ይዘት ሲመረመር፣ የስምምነቱ ዋንኛ ዓላማ ተዋዋይ ወይም ሌላ ማናቸውም ሰው የኤክሳይዝ ታክስ ጥቅም እንዲያገኝ መሆኑን መረዳት የሚቻል ከሆነ፣ የታክሱ ባለሥልጣን ስምምነቱ እንዳልተደረገ በመቁጠር የኤክሳይዝ ታክስ ጥቅም ያገኘው ሰው የኤክሳይዝ ታክሱን እንዲከፍል ሊወስን ይችላል።

2/ የታክሱ ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተገለፀው ውሳኔ ላይ የደረሰ እንደሆነ ይህንኑ የሚገልጽ የውሳኔ ማስታወቂያ ታክሱን መክፈል ላለበት ሰው መላክ አለበት።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የታክሱ ባለሥልጣን ውሳኔ ሊሰጥ የሚችለው የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታው ከተቋቋመበት ወር የመጨረሻ ቀን ጀምሮ በ5 ዓመት ጊዜ ውስጥ ነው።

4/ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም፡-

ሀ) “ስምምነት” በመግባባት የተፈፀመ፣ በግልጽ የተፈፀመ ወይም በትርጉም የሚደረስበት ወይም በሕግ ፊት ተፈጻሚነት ያለው ቢሆንም ባይሆንም ድርጊት፣ ውልን፣ ማመቻቸትን፣ ቃል ኪዳንን፣ ዕቅድን፣ የውሳኔ ሀሳብን ወይም ግዴታ መግባትን ይጨምራል።

ለ) “የታክስ ጥቅም” ማለት፡-

(1) የኤክሳይዝ ታክስ ከመክፈል ግዴታ ነፃ መሆንን ጨምሮ ሊከፈል የሚገባውን የኤክሳይዝ ታክስ መጠን መቀነስ፣

(2) የኤክሳይዝ ታክስ ተመላሽ የማግኘት መብትን ማቋቋም፣

- (3) የኤክሳይዝ ታክስ የመክፈል ግዴታ የሚፀናበትን ቀን ማዘግየት፤
- (4) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበትን ቀን በማዘግየት ሌላ ማናቸውንም ጥቅም ማስገኘት፤
- (5) ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የሚያስገኝ ጥቅም፤
 - ሀ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ታክሱ የማይከፈልባቸው እንዲሆኑ ማድረግ፤
 - ለ) የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች አነስተኛ የኤክሳይዝ ታክስ እንዲከፈልባቸው ማድረግ፤

42. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

- 1/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም የሚያግዝ ደንብ ሊያወጣ ይችላል።
- 2/ ሚኒስትሩ ለዚህ አዋጅ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለሚወጣ ደንብ አፈፃፀም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

43. የመሸጋገሪያ ድንጋጌዎች

- 1/ በዚህ አዋጅ ምዕራፍ 3 ክፍል 1 ፈቃድ ስለማውጣት የተደነገገው ቢኖርም የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች በማምረት ወይም አገልግሎት በመስጠት የተሠማራ ማናቸውም ሰው ፈቃድ ባይኖረውም ወይም ባይመዘገብም ይህ አዋጅ ከወጣበት ቀን አንስቶ እስከ 6 ወር ድረስ የኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸውን ዕቃዎች የማምረት ወይም ወደአገር የማስገባት ወይም አገልግሎት የመስጠት ሥራ ማከናወን ይችላል።
- 2/ ይህ አዋጅ ከፀናበት ቀን በፊት በተመረቱ የኤክሳይዝ ታክስ ባልተከፈለባቸው ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የሚሠላውና የሚሰበሰበው በዚህ አዋጅ መሠረት ይሆናል።
- 3/ ይህ አዋጅ ከፀናበት ቀን በፊት የባንክ ፈቃድ በተሰጠባቸው ወደአገር በሚገቡ ዕቃዎች ላይ የኤክሳይዝ ታክስ የሚሠላውና የሚሰበሰበው በኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ቁጥር 307/1995 (እንደተሻሻለ) ድንጋጌዎች መሠረት ይሆናል።
- 4/ ይህ አዋጅ ከፀናበት ቀን በፊት መሰብሰብ ሲኖርበት ያልተሰበሰበ የኤክሳይዝ ታክስ በኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ቁጥር 307/1995 (እንደተሻሻለ) ድንጋጌዎች መሠረት ይሰበሰባል።

44. የተሻሩና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

- 1/ የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ 307/1995 (እንደተሻሻለ) ተሽሮ በዚህ አዋጅ ተተክቷል።
- 2/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ መመሪያ ወይም አሠራር ይህንን አዋጅ በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖረውም።

45. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከ _____ ቀን 2012 ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ _____ ቀን 2012 ዓ.ም

**ሳህለወርቅ ዘውዴ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ
ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት**